

Motion till riksdagen 2020/21:3481

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Slopat skattefinansierat stöd till och utökad granskning av trossamfund

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa skattefinansierade statliga bidrag till trossamfund som inte är kopplade till att bevara kulturarvet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt granska stöd som går till trossamfund med en internationell koppling och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lägga ned Nämnden för statligt stöd till trossamfund då tro är en privat angelägenhet samt tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett statligt utredningsstöd inför utbetalningar av skattemedel till civilsamhället och tillkännager detta för regeringen.

Slopat stöd till trossamfund och granskning av trossamfund med internationell koppling

Mellan 1536 och år 2000 var Svenska kyrkan statskyrka i Sverige, och trots att Svenska kyrkan sedan den första januari år 2000 blev helt fristående är det fortfarande Sveriges största trossamfund.

Med undantag för viss lagstiftning som finns kvar sedan förr är kyrkans organisation i huvudsak reglerad genom kyrkoordningen. Svenska kyrkan har en historisk särställning i Sverige där samfundet länge har påverkat vårt lands utveckling, men tiden då människor inte själva fick välja sin religiösa riktning är lyckligtvis sedan länge förbi.

Vad som har kommit att präglå vårt samhälle är en sekularisering, som möjliggjort ökad kunskap och ökad tolerans. Detta ska vi vara stolta över. Idag ser de flesta religionen som en privat angelägenhet, snarare än en påtvingad plikt. Friheten att tro på vad

man vill, men även att slippa tro, ses som en självklarhet i vårt sekulära land. Att tron är individuell utmärker Sverige i många avseenden, vilket vi bör värna. Personlig tro ska inte påverka andra människor, varför det idag finns ett flertal brister då våra gemensamma tillgångar i många fall går till trossamfund som vi överhuvudtaget inte vill vara förknippade med eller som inte på något sätt ger oss något tillbaka.

Svenska kyrkan kan idag framstå som mycket harmlös efter de reformer som genomförts under åren, men det finns tydliga exempel på trossamfund som är direkt skadliga såväl för våra egna medborgare som för andra länders medborgare. Det kanske mest extrema fallet är föreningen Sveriges Förenade Muslimer (SFM), som åtskilliga gånger har fått enorma bidrag från våra gemensamma tillgångar (trots uppenbara tveksamheter kring synen på demokrati).

SFM bildades av spillrorna från den numer nedlagda föreningen Troende Unga Framtida Förebilder (TUFF), som kopplades till samröre med extremister. På senare tid har vi likaså fått se hur efterträdaren SFM också bjudit in radikala föreläsare. Vi har även fått tydliga exempel som tyder på att föreningen ingår i den miljö som kan klassas som den mest hårdföra formen av islamism – salafismen och wahabismen, som bland annat är Islamiska statens, al-Qaidas och Saudiarabiens inriktning inom islam. Flertalet jihadister kan på olika sätt kopplas till denna förening, och en av deras tidigare högt uppskattade föreläsare har själv anslutit sig till IS för att till sist bli en mycket viktig del av terrororganisationens maskineri i Mellanöstern. Att föreningen till stor del kan rekrytera blivande extremister samt sprida rörelsens intoleranta budskap tack vare våra gemensamma tillgångar är med andra ord en skam och fullständigt oacceptabelt.

Bland kristna samfund har pengar likaså betalats ut till exempelvis den eritreanska ortodoxa kyrkan som av många pekats ut som väldigt trogen den eritreanska regimen. Med integration för eritreaner som skäl har den eritreanska ortodoxa Tewahdokyrkan i Sverige fått 300 000 kronor i statsbidrag, vilket regimkritiska eritreaner menar går direkt till att rekrytera lojala anhängare till den hårdföra, totalitära regimen samt till att bedriva spionage mot eritreaner. Flera företrädare för kyrkan har dessutom helt öppet visat sitt stöd till regimen. I en nederländsk rapport framgår det tydligt hur eritreanska trossamfund i landet styrs av regimen, vilket inte lär vara annorlunda i andra länder. Det finns således flera skäl till att regeringen bör se över det stöd som betalats ut till samfund med en internationell koppling.

Sverige har idag ett stort antal trossamfund med olika riktningar som i många fall står mycket långt ifrån varandra. Även ett stöd till de mest harmlösa församlingarna är ett stöd till något som inte kommer samtliga skattebetalare till del. Då religion är en privat angelägenhet ska det också finansieras privat, vilket bör gälla samtliga trossamfund i Sverige, oavsett riktning. Av den anledningen bör riksdagen uppmana regeringen att slopa samtliga kommunala och statligt skattefinansierade utbetalningar till religiösa trossamfund i de fall stödet inte strikt är ämnat att bevara vårt kulturarv i form av exempelvis gamla byggnader eller antikviteter.

Nämnden för statligt stöd till trossamfund

Utbetalningar av skattefinansierade stöd till trossamfund sker delvis genom Nämnden för statligt stöd till trossamfund (SST). Under 2016 fördelades nästan 92 miljoner kronor genom denna myndighet till olika samfund, och då är Sveriges enskilt största

samfund, Svenska kyrkan, inte en av mottagarna som följd av att ansvaret inte ligger hos SST.

Myndighetens centrala uppgift är att hantera statens bidrag till de trossamfund som är statsbidragsberättigade, men de hanterar även andra angelägenheter. Att det finns ett organ som för samman olika religiösa samfund kan i flera avseenden vara bra, men att staten har en egen myndighet som reglerar detta är direkt olämpligt. Då detta inte bör hanteras av staten bör också initiativet till att driva liknande arbete bedrivas genom privata initiativ, kanske från trossamfunden själva. Med anledning av att privata angelägenheter ska finansieras privat är det också rimligt att denna myndighet läggs ned. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att lägga ned SST och hänvisa befintlig verksamhet som bedrivs till att hanteras av privata initiativtagare.

Statligt utredningsstöd inför utbetalningar av skattemedel

Skattebetalarnas förening har som följd av delar av allmänhetens misstro mot hur vissa skattemedel används valt att anställa vad de kallar för en slöseriombudsman med syftet att granska och kartlägga slöseri av skattemedel i vårt samhälle. Slöseriombudsmannen har som följd av detta bidragit till att lyfta upp exempel på hur skattemedel använts på ett sätt som förvånar flertalet skattebetalare. Detta har medfört att beslutsfattare fått ännu en välbehövd blåslampa för att säkerställa att våra gemensamma tillgångar går till vad det är tänkt.

Det har vidare, genom diverse granskningar, som främst letts av ideella krafter i samhället, visat sig att skattemedel gått till delar av civilsamhället som inte lever upp till de krav som finns för att utbetalningarna överhuvudtaget ska beviljas. Exempelvis har den förhållandevis nybildade stiftelsen Doku och personer bakom denna stiftelse på ett föredömligt sätt granskat radikal islamism, vars verksamhet till stor del finansieras genom offentliga medel.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), eller vad som tidigare kallats för Ungdomsstyrelsen, har till exempel fått regeringens uppdrag att stödja ungdomspolitiska mål och verka för demokrati, integration och ett starkt civilsamhälle genom utbetalningar av miljontals kronor. Den Göteborgsbaserade skribenten Sofie Löwenmark har granskat bland annat MUCF:s bidragsutbetalningar och funnit att flera av organisationerna som får stöd står för värden som i många fall går i motsatt riktning än de som ska främjas enligt myndighetens grundläggande uppdrag och är direkt kontraproduktiva ändamålet av medlen. Som exempel kan föreningen Sveriges Förenade Muslimer nämnas, som återkommande bjudit in föreläsare som propagerar för en mycket radikal form av islamism, kvinnors underordning i samhället och homofobi som närmast är att betrakta som hatpropaganda. Löwenmark och andra har även granskat andra bidragstagare varför inte minst personer som själva lidit som följd av vissa organisationers verksamhet, också har blivit upprörda.

Exemplen på direkt kontraproduktiva utbetalningar är som bekant många och det saknas uppenbarligen tillräckliga granskningsorgan i samhället för att säkerställa att bidrag går till ändamål som är i enlighet med utbetalarnas riktlinjer. Regeringen bör därför tillsätta en ny granskningsgrupp som efter begäran kan användas av olika organ (så som myndigheter, stiftelser, kommuner eller landsting) i syfte att bistå i utredningen

inför utbetalningar av skattemedel till civilsamhället för att säkerställa att skattstödet används ändamålsenligt.

Markus Wiechel (SD)

Lars Andersson (SD)

Bo Broman (SD)

Mikael Strandman (SD)

Alexander Christiansson (SD)